

Kšě stajiš dalšne kamjenje na Połnocnem kjarchobje

Mašica Serbska jo měła głownu zgromažinu / Beno Pětška jo spominał swój pjerwejšny cas ako wucabnik

Chóšebuz/Cottbus. Pšedslédny tyžeń pětł w Serbskem domje jo dolnoserbske wědomnostne towaristwo Mašica Serbska měło głownu zgromažinu. Pšedsedał dr. Pětš Šurman jo wuwitał nowogo clonka. To jo dr. Hartmut Leipner z města, fyzikał na uniwersiše w Halle.

Za dobrym nalogom su na zgromažinje słyšali pšednosk. Tenraz jo jen žaržał dlujkólětny clonk Mašice, serbski wucabnik na wuměńku Beno Pětška z Bórkow. Wón jo spominał přédne lěta pó swójom pšizenju do Dolneje Łužyce w 50tych lětach a jo lazował tšojenja ze swójjich hyšći njeišćanych manukriptow, mjazy drugim tšojenje „Z Janom Bukom na slédach twórcygo wuměłstwa“, zož wopisuju, kak jo z mólarjom Janom Bukom w Bórkowach

pytał ludowe wuměłce. Slédk spominajucy na swój cas ako ceptał, jo Pětška wulicował, až zaprědka su měli někotarych młodych wucabnikow z Dolneje Łužyce, ale pla nich jo elan za to serbske felował a za krotki cas njejo było wót nich nic wěcej słyšaš. Někotare wucabniki a wjedniki šulow su pšesiwo serbskej wuchje žělali, wětšy žěl njezjawnje. „To změstymi hyšći žinsa tak jo“, jo gronił. Dr. Pětš Šurman jo zaspomnjeł, až nagromadu jo wó 130 Górnoserbow w 50tych lětach do Dolneje Łužyce psjěło serbske žywjenje twarit – zwětšego wucabniki w šulach, ale teke sobuzělašerje serbskich institucijow. Pěčka jo wulicował, až za jogo cas su wucabnikam psirucyli, aby wuknuli dolnoserbsku rěc pla wejšańskich luži, we fa-

milijach. Což felujo, jo połny zapis wšyknych nējajšnych wucabnikow za serbsku rěc – su gronili zgromažone clonki Mašice. Něnto jo wušy cas je zgromažiš. Pši tej gózbje jo dr. Šurman gronił, až wjelgin gódne akty nējajšnjeje rěčneje šule w Dešanku su se za cas pšewrošenja znicyli. To jo wjelika njegluka, pšeto z tym su mjenja wobžělnikow kursow zgubjone.

Dr. Pětš Šurman jo zespominał žěło Mašice w zachadnem lěše. Pšedsedarstwo celeje Mašice Serbskeje psizo kužde lěto nanejmnjej raz do Dolneje Łužyce woglědat. Łoni su pobyli w redakaciji Nowogo Casnika, lětosa wudaju se do słowjańskeje wjaski „Stary lud“ w Dešnj.

Myto Bogumiła Šwjele (za facho-

we žěło na pólu serbskeje rěcy, historije abo kulturnego slěženja) jo wupisane, termin za wótedaše manuskriptow jo wustajony na kóńc awgusta. Dr. Šurman se nažeja, až namakaju se wukniki gymnaziuma, kótarež jo dobydnu.

Pšedsedał jo tejerownosći clonk žěloweje kupki za serbske pomniki pši mėsćańskem zastojnstwje. Łoni su wóni položyli kamjeń na row fararja Nowego, a na tom cesnem wótekšysu jo była Mašica Serbska wobželona. Na Połnocnem kjarchobje su wšykne slédne fararje Serbskeje cerkwje zakopane, teke faraf Bogumił Šwjele a jogo nan Kito Šwjele tam lažytej. Mašica co se póněcom staraš, aby naslědku teke na jich rowach stojali kamjenje spomnješa.

G. W.